

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์
ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสารความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย
ของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัด

องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่เหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	48	13.41
2. ครูผู้ดูแลเด็ก	76	21.23
3. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	234	65.36
รวม	358	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 65.36 รองลงมาคือ ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.23 และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.41

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 6 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1.	ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	4.45	0.60	มาก
2.	ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.37	0.59	มาก
3.	ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.34	0.68	มาก
4.	ด้านการบูรณาการการเรียนรู้	4.16	0.69	มาก
5.	ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.15	0.70	มาก
6.	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก	4.07	0.71	มาก
	รวม	4.26	0.66	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการปฏิบัติ
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตาม
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.45$)
ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X}=4.37$) และด้านการจัดกิจกรรม
ที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X}=4.34$)

ตารางที่ 7 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1.	หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.50	0.58	มาก
2.	หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางและเอกสาร หลักสูตรอื่น ๆ	4.46	0.62	มาก
3.	หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น	4.44	0.62	มาก
4.	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ความแตกต่าง และ ความสามารถของเด็กทุกคน รวมทั้งเด็กปกติ เด็กด้อย โอกาสและเด็กพิเศษ	4.47	0.60	มาก
5.	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครอบคลุมภาระงานการจัด การศึกษาทุกด้านของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	0.63	มาก
6.	การกำหนดวิสัยทัศน์ หลักสูตรสถานศึกษามีความชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.42	0.58	มาก
7.	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มุ่งเน้นการพัฒนาคะบวนทุกด้าน	4.37	0.56	มาก
8.	การกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย หรือจุดหมายของหลักสูตร สถานศึกษา สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	0.58	มาก
	รวม	4.45	0.60	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านป่าสัก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก และ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.50$) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ความแตกต่าง และความสามารถของเด็กทุกคน รวมทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษ ($\bar{X}=4.47$) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้าน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษา ทำความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางและเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ และการกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย หรือจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=4.46$)

ตารางที่ 8 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อ
การเรียนรู้ของเด็ก

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวิเคราะห์สถานภาพทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา	4.35	0.55	มาก
2.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ใน บริเวณที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่นผ่อนคลายไม่เครียด มีแสงสว่างเพียงพอและไม่มีเสียงรบกวน	4.34	0.58	มาก
3.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ของเด็ก	4.32	0.52	มาก
4.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดเครื่องเล่นสนามเพียงพอกับความ ต้องการของเด็ก	4.37	0.61	มาก
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีโอกาสได้เลือก เล่นกิจกรรมอิสระและมีของเล่นหลากหลายเหมาะสมกับ วัย	4.41	0.63	มาก
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการ พัฒนาของเด็กในทุกด้าน	4.37	0.58	มาก
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้ ร่มรื่น สวยงาม กว้างขวางและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม สำหรับเด็ก	4.41	0.64	มาก
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กได้เรียนรู้ เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ด้วย	4.38	0.59	มาก
	รวม	4.37	0.59	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่นกิจกรรมอิสระเสรีและมีของเล่นหลากหลาย เหมาะสมกับวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม กว้างขวางและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก ($\bar{X}=4.41$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด สภาพแวดล้อม ให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วย ($\bar{X}=4.38$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดเครื่องเล่นสนามเพียงพอกับความต้องการของเด็ก และศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเด็กในทุกด้าน ($\bar{X}=4.37$)

ตารางที่ 9 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม
พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมมาใช้ในการ จัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก	4.38	0.67	มาก
2.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.34	0.69	มาก
3.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสอดคล้องกับจตวทยาพัฒนาการเด็ก	4.37	0.63	มาก
4.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัน 3 – 5 ปี	4.35	0.65	มาก
5.	การจัดกิจกรรมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก	4.30	0.76	มาก
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะที่ดีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะการชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.37	0.68	มาก
7.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการวางแผนสนับสนุนเข้า ร่วมกิจกรรม และประเมินพัฒนาการของเด็ก	4.28	0.72	มาก
8.	ครูผู้ดูแลเด็กมีการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงและใช้เทคนิคการจัด กิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก	4.35	0.62	มาก
	รวม	4.34	0.68	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล อ่าเกอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กมีการนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ($\bar{X}=4.38$) ศูนย์พัฒนาเด็ก การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และทักษะการชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.37$) และครูผู้ดูแล เด็กมีการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงและใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก ($\bar{X}=4.35$)

ตารางที่ 10 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบูรณาการการเรียนรู้

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบูรณาการการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1.	ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม	3.48	0.57	ปานกลาง
2.	การจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็กยึดหลักการ หนึ่งแนวคิด เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม	4.29	0.71	มาก
3.	เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์ สำคัญจากการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง	4.28	0.73	มาก
4.	การจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็กในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ	4.26	0.72	มาก
5.	การจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็กสอดคล้องกับบริบทของ สังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่	4.31	0.70	มาก
6.	ครูผู้ดูแลเด็กมีการบูรณาการด้านคุณธรรมและค่านิยมเข้ากับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.32	0.70	มาก
	รวม	4.16	0.69	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบูรณาการการเรียนรู้
โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก
5 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้ดูแลเด็ก
มีการบูรณาการด้านคุณธรรมและค่านิยมเข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.32$) การจัด
กิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็กสอดคล้องกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ($\bar{X}=4.31$)
และการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็กยึดหลักการ หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม
($\bar{X}=4.29$)

ตารางที่ 11 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้
ของเด็ก

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1.	หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองร่วมกันประเมิน พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	3.36	0.54	ปานกลาง
2.	ครูผู้ดูแลเด็กศึกษาและทำความเข้าใจถึงพัฒนาการเด็กในแต่ละ ช่วงอายุในทุกด้าน	4.30	0.74	มาก
3.	ครูผู้ดูแลเด็กใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมและ หลากหลายสำหรับการประเมินและบันทึกพัฒนาการของ เด็ก	4.27	0.66	มาก
4.	ครูผู้ดูแลเด็กประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กอย่าง เป็นระบบ รวมทั้งจัดทำสรุปและรายงานผลการประเมิน ด้วย	4.26	0.69	มาก
5.	ครูผู้ดูแลเด็กประเมินและบันทึกพัฒนาการเด็ก อย่าง ครอบคลุมทุกด้าน	4.29	0.73	มาก
6.	ครูผู้ดูแลเด็กนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุง พัฒนาเด็กเป็น รายบุคคล	4.26	0.77	มาก
7.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและการ เรียนรู้ของเด็ก	4.20	0.74	มาก
8.	ครูผู้ดูแลเด็กประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย เหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน	4.16	0.74	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
9.	ครูผู้ดูแลเด็กรายงานผลการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ	4.22	0.66	มาก
	รวม	4.15	0.70	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ครูผู้ดูแลเด็กศึกษาและทำความเข้าใจถึงพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุในทุกด้าน ($\bar{X}=4.30$) ครูผู้ดูแลเด็กประเมินและบันทึกพัฒนาการเด็ก อย่างครอบคลุมทุกด้าน ($\bar{X}=4.29$) และครูผู้ดูแลเด็ก ใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมและหลากหลายสำหรับการประเมินและบันทึกพัฒนาการของเด็ก ($\bar{X}=4.27$)

ตารางที่ 12 สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก

ข้อ	สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.	ครูผู้ดูแลเด็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมสังเกตพฤติกรรมเด็กขณะที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.45	0.63	ปานกลาง
2.	ครูผู้ดูแลเด็กจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.22	0.75	มาก
3.	ครูผู้ดูแลเด็กรายงานความก้าวหน้าของเด็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.72	มาก
4.	ครูผู้ดูแลเด็กเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ	4.18	0.76	มาก
5.	ครูผู้ดูแลเด็กมีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและร่วมกันแก้ปัญหาของเด็ก	4.21	0.70	มาก
6.	ครูผู้ดูแลเด็กสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวเด็กรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง	4.18	0.73	มาก
	รวม	4.07	0.71	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็กโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ครูผู้ดูแลเด็กจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}=4.22$) ครูผู้ดูแลเด็กมีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและร่วมกันแก้ปัญหา

ของเด็ก ($\bar{X}=4.21$) และครูผู้ดูแลเด็กรายงานความก้าวหน้าของเด็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.19$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตารางที่ 13 ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้าง หลักสูตรที่เหมาะสม

ที่	แนวทางการพัฒนา	จำนวน ความถี่
	ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	
1.	ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง	34
2.	ควรมีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	19
3.	ควรเตรียมมีการตรวจสอบ เตรียมพร้อมให้ผู้ดูแลเด็กเล็กมีความรู้ ความเข้าใจ หลักการสร้างและใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างถูกต้องและเหมาะสม	16
4.	ควรให้คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาในการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	6
	รวม	75

จากตารางที่ 13 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการ

สร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง (ความถี่ = 34) ควรมีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 19) ควรเตรียมมีการตรวจสอบ เตรียมพร้อมให้ผู้ดูแลเด็กเล็กมีความรู้ ความเข้าใจหลักการสร้างและใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างถูกต้องและเหมาะสม (ความถี่ = 16) และควรให้คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาในการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 6)

ตารางที่ 14 ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้าง
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ที่	แนวทางการพัฒนา	จำนวน ความถี่
	ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	
1.	ควรปรับเปลี่ยนของเล่นที่เก่าและชำรุด เพราะอาจเป็นอันตรายได้	5
2.	จัดหาพื้นที่ใช้สอยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มเติม หรือขยายพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจได้จากการจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมในการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	12
3.	ควรเพิ่มจำนวนห้องเรียน เพราะจำนวนเด็กมากเกิน ไป ทำให้ห้องเรียนดูคับแคบ	2
4.	ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	21
5.	การจัดสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก จะต้องเป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้ได้เกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติ และการอยู่ร่วมกันในสังคม	7
6.	ควรมีการดูแลในเรื่องความสะอาดของห้องน้ำ ห้องเรียนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้	9
	รวม	56

จากตารางที่ 14 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสร้าง
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ให้ชุมชนมีส่วนร่วม
ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
(ความถี่ = 21) จัดหาพื้นที่ใช้สอยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มเติม หรือขยายพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจ
ได้จากการจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมในการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 12) ควรมีการดูแลใน
เรื่องความสะอาดของห้องน้ำ ห้องเรียนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ (ความถี่ = 9) ควรจัด
สภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก จะต้องเป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้ได้เกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติ และการอยู่
ร่วมกันในสังคม (ความถี่ = 7) ควรปรับเปลี่ยนของเล่นที่เก่าและชำรุด เพราะอาจเป็นอันตรายได้
(ความถี่ = 5) และควรเพิ่มจำนวนห้องเรียน เพราะจำนวนเด็กมากเกินไป ทำให้ห้องเรียนคับแคบ
(ความถี่ = 2)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 15 ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัด
กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ที่	แนวทางการพัฒนา	จำนวน ความถี่
	ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	
1.	ควรมีการจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและนำไปปฏิบัติจริง	17
2.	ควรมีสื่อการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการของเด็ก	11
3.	ควรมีการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการที่ครบถ้วนของเด็ก ทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	32
4.	ผู้ดูแลเด็กควรมีการปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอย่างเคร่งครัด	9
	รวม	69

จากตารางที่ 15 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดกิจกรรมที่
ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการจัดกิจกรรม
การสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการที่ครบถ้วนของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ
สติปัญญา (ความถี่ = 32) ควรมีการจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและนำไปปฏิบัติ
จริง (ความถี่ = 17) ควรมีสื่อการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการของเด็ก (ความถี่ = 11)
และผู้ดูแลเด็กควรมีการปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอย่างเคร่งครัด (ความถี่ = 9)

ตารางที่ 16 ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบูรณา
การการเรียนรู้

ที่	แนวทางการพัฒนา	จำนวน ความถี่
	ด้านการบูรณาการการเรียนรู้	
1.	ต้องการให้มี สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก	19
2.	ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรม ความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อ/นวัตกรรม ของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	23
3.	ต้องการให้มีส่วนร่วมของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการคัดเลือกสื่อ/ นวัตกรรม	9
4.	ต้องการให้หรือ ให้มีสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่นหรือชุมชน	12
5.	ต้องการให้บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษา ปฐมวัย	31
	รวม	94

จากตารางที่ 16 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบูรณาการการ
เรียนรู้ เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ต้องการให้บุคลากรศูนย์พัฒนา เด็กเล็กมีความรู้ ความ
เข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (ความถี่ = 31) ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรม ความรู้
ความสามารถในการผลิตสื่อ/นวัตกรรม ของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 23)
ต้องการให้มี สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก (ความถี่ = 19) ต้องการให้
หรือ ให้มีสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่นหรือชุมชน (ความถี่ = 12) และ ต้องการให้มีส่วน
ร่วมของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการคัดเลือกสื่อ/นวัตกรรม (ความถี่ = 9)

ตารางที่ 17 ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการ
ประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ที่	แนวทางการพัฒนา	จำนวน ความถี่
	ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	
1.	ต้องการให้มีการประเมินผลการจัดประสบการณ์ของผู้ดูแลเด็กอย่างมีมาตรฐาน ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด	15
2.	ต้องการให้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการจัดประสบการณ์อย่างชัดเจน	27
3.	ต้องการให้มีการประเมินการจัดประสบการณ์ในรูปแบบของคณะกรรมการ	10
4.	ต้องการให้มีการนำผลการประเมินการจัดประสบการณ์ไปปรับปรุงแก้ไขหรือ พัฒนา	18
5.	ต้องการให้มีการแจ้งผลการประเมินการจัดประสบการณ์ให้ผู้ดูแลเด็กทราบ	20
	รวม	90

จากตารางที่ 17 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินพัฒนาการ
และการเรียนรู้ของเด็ก เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ต้องการให้มีการกำหนดเกณฑ์การ
ประเมินผลการจัดประสบการณ์อย่างชัดเจน (ความถี่ = 27) ต้องการให้มีการแจ้งผลการประเมิน
การจัดประสบการณ์ให้ผู้ดูแลเด็กทราบ (ความถี่ = 20) ต้องการให้มีการนำผลการประเมินการจัด
ประสบการณ์ไปปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา (ความถี่ = 18) ต้องการให้มีการประเมินผลการจัด
ประสบการณ์ของผู้ดูแลเด็กอย่างมีมาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด
(ความถี่ = 15) และต้องการให้มีการประเมินการจัดประสบการณ์ในรูปแบบของคณะกรรมการ
(ความถี่ = 10)

ตารางที่ 18 ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก

ที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน ความถี่
	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก	
1.	ควรให้ครอบครัวของเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำ	25
2.	ควรมีการประชาสัมพันธ์งานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง	10
3.	ควรจัดทำกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	7
4.	ควรมีการจัดประชุมบ่อยขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ครอบครัวได้รับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน	3
	รวม	45

จากตารางที่ 18 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรให้ครอบครัวของเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำ (ความถี่ = 25) ควรมีการประชาสัมพันธ์งานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง (ความถี่ = 10) ควรจัดทำกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 7) และควรมีการจัดประชุมบ่อยขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ครอบครัวได้รับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน (ความถี่ = 3)

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสม

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ให้เป็นประเด็นที่ชัดเจนสำหรับการจัดประชุม สนทนากลุ่ม แบบ Focus Group Discussion ใน วันที่ 2 พฤษภาคม 2555 เวลา 08.30 น. - 16.30 น. มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 6 คน ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับค่าเฉลี่ยของการจัดการศึกษาปฐมวัย 3 ลำดับสุดท้าย คือ ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมให้เด็กเล็กได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย และมีการบูรณาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องเน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญและปฏิบัติจริงตามความสามารถของเด็ก และควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เน้นและส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก โดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของเด็กด้วย ดังบทสนทนาบางตอน ดังนี้

“... การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเพื่อไม่ให้เด็กรู้สึกเบื่อหน่าย ...”

(นางสาวสุพรรณิ ประกอบคำ. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“...ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมเลือกในสิ่งที่ตนเองชนเพื่อทำให้เกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ...”

(นางสมรภัศร์ วงศ์เดือน. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเพิ่มเติม โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการแสดงออกของเด็กมากยิ่งขึ้น ...”

(นางประนอม เอกรักษา. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“...ควรให้เด็กได้แสดงออกถึงความสามารถทางการแสดงด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ...”

(นางรวีพร ซองเหล็กนอก. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“...ควรส่งเสริมในกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ...”

(นางกัญยารัตน์ ไร่แดน. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือฝ่ายต่างๆ รวมถึงประชาชนให้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และรับรู้ในกิจกรรมนั้น เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จแล้วควรจัดให้มีการประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละครั้ง หรือกำหนดให้ดำเนินการในทุกภาคเรียน ในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารศูนย์ทั้งจากภายในและภายนอก ร่วมเป็นผู้ประเมินผล ควรนำผลที่ได้จากการประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและสมรรถนะในการทำงานเพิ่มมากขึ้น ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ ก่อนทำการประเมิน และจัดให้มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้ได้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของพัฒนาการเด็กและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการจัดประสบการณ์เด็กในพัฒนาการด้านต่างๆ ต่อไป ดังบทสนทนาบางตอน ดังนี้

“...ควรมีการวางแผนเพื่อวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการแก้ไข ปัญหาและส่งเสริมในกิจกรรมที่จะช่วยให้การพัฒนาศูนย์เกิดประสิทธิภาพ ...”

(นางอ้อยใจ ประกอบคำ, 15 ก.ค. 2555 : สทนทา)

“...ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขต พื้นที่ เพื่อรับการดำเนินงานและร่วมตัดสินใจในการจัดกิจกรรมของศูนย์ ...”

(นางกัญยารัตน์ ไปแดน, 15 ก.ค. 2555 : สทนทา)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กควรนำผลจากการร่วมกันประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนิน กิจกรรมในศูนย์ให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในศูนย์ ...”

(นางสมรภัศร์ วงศ์เดือน, 15 ก.ค. 2555 : สทนทา)

~~“...ควรส่งเสริมให้มีการบริหาร โดยคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก ...”~~

~~(นางประนอม เอกรักษา, 15 ก.ค. 2555 : สทนทา)~~

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมในด้านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการแสดงออก ของเด็ก เช่น กิจกรรมการออกกำลังกาย การแสดงในบทบาทต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการต่าง ๆ ...”

(นางสาวสุพรรณิ ประกอบคำ, 15 ก.ค. 2555 : สทนทา)

“...ควรเชิญผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อรับทราบแนวทางการจัด กิจกรรมแนวทางการพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ ...”

(นางรวีพร ชองเหล็กนอก, 15 ก.ค. 2555 : สทนทา)

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองของเด็กเล็กเข้า มามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา มีการ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองเพื่อทำ ให้ทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานในระดับต่าง ๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการรายงาน

ความก้าวหน้าด้านการพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองได้รับทราบเป็นระยะและควรจัดทำกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ ดังบทสนทนาบางตอน ดังนี้

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติที่ได้มีการกำหนดไว้โดยจะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้ เข้าร่วม และตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ...”

(นางอ้อยใจ ประกอบคำ. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเชิญผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมารับทราบปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาของเด็กอย่างถูกต้อง...”

(นางสาวสุพรรณดี ประกอบคำ. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“... ครูผู้สอนจะต้องประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ...”

(นางสมรภัทร์ วงศ์เดือน. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ ...”

(นางรวีพร ซองเหล็กนอก. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“... ผู้ปกครองต้องสามารถแบ่งเวลาเพื่อเข้ามาช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของเด็ก ...”

(นางกัญญารัตน์ ไปแดน. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)

“... ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรรายงานความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมในกิจกรรมที่เชื่อมสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา...”

(นางประนอม เอกรักษา. 15 ก.ค. 2555 : สนทนา)